

som jeg er blevet bekendt med, har ikke rokket min Opfattelse af dette Spørgsmaal. Kun om en enkelt Udtalelse, der faldt her i Gaar fra Talerstolen, vil jeg gerne gøre en ganske kort Bemærkning. Det var det ærede Medlem fra Roskilde (Henrik Nielsen), der fortalte, at han under min Tale forleden Dag havde siddet ved Siden af en æret Partifælle, der med Taarer i Øjnene havde sagt til det ærede Medlem: Se, det er dog egentlig haardt nok for os Demokrater at sidde hernede og høre paa, at der nu staaer en Konservativ deroppe og forsvarer den personlige Frihed! Men saa havde det ærede Medlem fra Roskilde trøstet den paagældende med at sige: Ja, men læg endelig Mærke til ham, han er nok en Tilhænger af den personlige Frihed, men han siger selv, at han bryder sig ikke nær saa meget om den politiske Frihed. Og med den Trøst lod den ærede Partifælle sig nøje og har formentlig ment, at nu var den Side af Sagen klar. Ja, jeg maa ærlig talt sige, at jeg for mit Vedkommende synes ogsaa, det er noget af et Tidens Tegn, at det er fra konservativ Side, man er nødt til at tage den personlige Frihed i Forsvar. I øvrigt kan jeg i alt væsentligt henholde mig til de Udtalelser, der i Dag er fremsatte af det ærede Medlem fra Fredericia (L. Rasmussen). Det meste af det, han sagde, kan jeg fuldt ud tiltræde. For øvrigt staaer jeg, som sagt, paa mit Standpunkt fra forleden Dag og agter, naar vi kommer til Udvalgsarbejdet, at virke for, at de af mig fremsatte Synspunkter kan blive bestemmende for den nye Lovs Indhold.

Formanden: Da Indenrigsministeren ikke kan være til Stede foreløbig, skal jeg udsætte disse Forhandlinger til Kl. 2^{1/2}.

Mødet udsat Kl. 2⁵.

Mødet genoptoges Kl 2^{1/2}.

Laurits Jensen: Jeg skal indskrænke mig til ret korte Bemærkninger til det, der er udtalt dels fra Ministerens Side og

dels af de ærede Ordførere; men jeg ønsker gerne først at vende et Øjeblik tilbage til den Tilrettevisning, den højtærede Næstformand gav mig forleden Dag. Det er min Fejl, at jeg ikke havde sat mig tilstrækkeligt ind i Forretningsordenen, som jeg jo maa følge, men i det Aars Tid, jeg har været her i Rigsdagen, har jeg aldrig tænkt over det Spørgsmaal, fordi jeg saa godt som daglig her i Folketinget har set det samme praktiseret, som jeg gjorde mig skyldig i forleden Dag. Nu har den højtærede Næstformand fastslaaet Princippet i saa Henseende, og jeg formener, at det ikke er fastslaaet for mig alene, men at dette Princip ogsaa maa gælde de øvrige ærede Medlemmer. Naar jeg benyttede mit Manuskript forleden Dag, var det, fordi Forhandlingen gjaldt en stor og vigtig Sag og for at undgaa overflødige Ord; jeg beklager, at jeg derved har gjort mig skyldig i en Overtrædelse af Tingets Forretningsorden.

Den højtærede Indenrigsminister sagde i sine Udtalelser om Kommuneafstemningerne og Flertallet, at han formente, at Kommunalbestyrelserne vil vise den yderste Forsigtighed; men jeg er ikke ganske klar over, hvad den højtærede Indenrigsminister mener med Flertallet. Man har adskillige Eksempler, hvor det viser sig, at Flertallets Betydning er ret illusorisk. Jeg skal nævne et enkelt Eksempel, en Afstemning, der fandt Sted for Farum Kommunes Vedkommende den 6. Oktober 1918. Der er 344 Vælgere; for Bevillingen stemte 57 Vælgere, imod Bevillingen stemte 47, men Bevillingen blev nægtet. Hvorledes man praktiserer Kommuneafstemningerne og Kommuneafstemningernes Flertal, er mig derfor — det indrømmer jeg — ikke ganske klart. Det synes, at det har været og i Fremtiden ogsaa let vil blive Vilkaarligheden, der hersker.

Naar den højtærede Indenrigsminister ganske bryder Staven over Krav om Erstatning, særlig Krav om Erstatninger for de Bevillinger, som er givne forinden denne Lovs Vedtagelse, beklager jeg i høj Grad dette Standpunkt overfor Folk, som har paataget sig store Byrder og store Udgifter.

Den højtærede Indenrigsminister gjorde en Bemærkning med Hensyn til min Stilling til Marketenderierne. Den højtærede Minister mente, at jeg indtog et ganske ensidigt Standpunkt, og det kunde maa-ske se saadan ud; men jeg har ved denne Lejlighed præciseret, at jeg ikke ser ensidigt paa Sagen, men ogsaa har Blik for